

آیه الكرسي

بی بی راضیه عترتی

آیه الكرسي در روایات منقول از معصومین^(ع) به عنوان با فضیلت ترین و مهمترین آیه قرآن کریم معروف شده است، چرا که از طرفی در آن ۱۶ بار (به صورت مستقیم و غیر مستقیم) از خداوند تبارک و تعالی نام برده شده است. و از طرفی پس از ذکر کلمه مقدس توحید ﴿الله لا اله الا هو﴾ صفاتی از خداوند بیان شده است که تنها مختص و شایسته وجود مبارکش بوده و او را از صفاتی همچون سستی و تنبلی، خستگی و خواب و... منزّه معرفی می نماید. آیه الكرسي، اعظم آیات قرآن و پربهاترین در این صدف گرانبهاست؛ چنانکه رسول گرامی اسلام^(ص) فرمودند: «ان اعظم آیه فی القرآن ایه الكرسي، من قرأها بعث الله تعالی ملکا یکتب من حسناته و یمحو من سیئاته الی الغد من تلك الساعة»^۱

«همانا عظیم ترین و بزرگترین آیه ای که در کلام مجید واقع شده، آیه الكرسي است، هر کس تلاوت کند آن را حق سبحانه، فرشته ای به طرف وی می فرستد که عمل های نیک او را در دیوان عمل او ثبت می نماید و عمل های بد او را محو می نماید تا روز دیگر از آن ساعتی که آیه الكرسي را خوانده است.»

در منهج الصادقین جلد ۲ صفحه ۹۴ از پیامبر^(ص) نقل شده است که به علی^(ع) در مورد آیه الكرسي فرمود:

«ای علی تعلیم ده این آیه را (آیه الكرسي) به فرزند خود و پیاموز آن را به اهل خود و به همسایگان خود که حق سبحانه فرو نفرستاد آیتی را که بزرگوارتر از این آیه باشد.» آیه الكرسي نیز در کلام حضرت رسول^(ص)، سرور و سالار آیات قرآن شمرده شده است بدین معنا که هیچ آیه ای در قرآن کریم نمی تواند در برابر این آیه ابراز بزرگی و عظمت نماید. بزرگی و عظمت و آقائی آیات قرآن در شایستگی آیه الكرسي است.

آیه الكرسي «سید آیات قرآن کریم» می باشد.

نامگذاری آیه الکرسی

وقتی قرار باشد در رابطه با آیه الکرسی بحث کنیم، اساساً اولین چیزی که به ذهن می‌رسد این است که چرا این آیه را به این نام، نامیده‌اند؟ وجود مبارک کلمه کرسی، موجب شد که این آیه به «آیه الکرسی» معروف شود. مشهور است که شخص رسول اکرم حضرت محمد (ص) نام مبارک «آیه الکرسی» را بر این آیه شریفه نهادند^۱ و بیشترین تصریح بر این نام مبارک هم از جانب آن حضرت بوده است.

نزول آیه الکرسی

سبب نزول آیه الکرسی این بوده است که قوم یهود اعتقاد داشتند خداوند پس از آفرینش آسمان‌ها خسته شده و برای رفع خستگی خود به استراحت پرداخت در تفسیر شریف البرهان در این رابطه آمده است: از امام جعفر صادق (ع) روایت شده است که از پدران بزرگوار خود نقل فرموده که امام علی بن ابیطالب (ع) فرمود:

«چون آیه الکرسی فرود آمد، آیتی فرود آمد از گنج عرش و هر بتی که در مشرق و مغرب عالم بود به روی در افتاد و ابلیس مطرود از این بت‌رسید و قوم خود را گفت امشب حادثه عظیم و واقعه ترسناکی رخ داده و بر جای خود باشید تا در مشارق و مغارب بگردم و ببینم چه حادثه‌ای واقع شده، پس در اطراف و عالم سیر می‌کرد تا به مدینه رسید، مردی را گفت دیشب چه حادثه‌ای رخ داده و چه قضیه‌ای واقع شده و کدام امر عظیم نازل شده، آن مرد گفت حضرت رسالت، ما را خبر داد که آیتی عظیم الشان که از گنج‌های عرش خداست نزول اجلال یافته و از هیبت آن همه بت‌های عالم به رو در افتادند، ابلیس لعین به نزد قوم خود آمد و خبر داد.»

آیه الکرسی، پیام‌رهایی از کلیه قیود مادی و خارج شدن از ذلت پرستش خدایان خود ساخته و راه فرار از حاکمان و ستمگران و وسیله‌رهایی بندگان از بندگی غیر خدا و پناهگاه مطمئنی برای کسب آرامش و اطمینان خاطر می‌باشد.

آیه الکرسی پیام‌قیومیت حق بر جهان هستی و وسعت و گستردگی سلطنت او و پیام تسلیت بندگان در برابر اراده و قدرت لایزال خداوند است، خداوندی که لحظه‌ای از توجه بندگان غافل نشده و ذره‌ای سستی و ضعف در او راه ندارد چون او بر این دنیا و هرآنچه که در آن است قیوم است و شرط اصلی قیومیت آن است که غفلت و سستی در آن کارگر نیفتد درحالی‌که خدایان مورد پرستش مشرکان و غیر موحدان، نه اراده‌ای دارند و نه هوشیاری و قدرتی.

